

TUFİRAN

“ Nedir bu tufran ” diye dikkat kesilmişsinizdir.
“Tüm bunları nerden biliyorsun” diye de tabii... Ama sizde biz yaşlara gelince, bu günlerinizi anlattığınızda aynı şeyi o zaman size de derler....

Tufran, tereyağı yapımında kullanılan, testi ve çömlek yapımında olduğu gibi aynı topraktan yapılan daha büyük bir ağız geniş testinin büyükçe olanıdır. (Bizim köy ve civar köylerde kullanılan bu yayıklar diğer bölgelerde kullanılan yayıklara benzemezler. Onlar ağaçtan yapılırlar ve bizim tufranın ayrına verdiği lezzeti pek vermezler.) Hemen hemen her evde bulunurdu.

Şimdilerdede vardır ama eskisi kadar yaygın olarak bulunmayabilir..

Yoğurt bu tufranlara konur ve beraberinde de bir miktar su katılarak ağız genellikle deriden bir genişçe parçayla kapatılıp bağlanır. Daha sonra yere yumuşak bir kaç minder üst-üste koyarak yükselen bu minderlerin üstünde tufran aşağı-yukarı sallanarak içindeki yoğurdu çalkalanması sağlanır ve bu yaklaşık bir saat kadar sürer. Tabii bu ara arada birde tufranın üzerindeki delikten yağın olup-olmadığını anlamak için ara-sıra bakılır. Olmuşsa tufran kaldırılır ve geniş leğen, kulplu veya kazanlara dökülür ve ayrıanın üstünde oluşan yağ tabakası toplanıp, yağ küleği denilen küçük kaba, yağlar kaşıkla alınarak konur ve suda yıkanır.

İşte Doğal olan tereyağı budur. Bugünkü tereyağı diye yutturulan krema değildir bu tereyağı. Hele o sabahın serinliğindeki buz gibi ay-

randa bugünkü süttozundan yapılan ayrınlara hiç benzemez. Yaaaa gençler bizler bu gün sağlam bir şekilde ayaktaysak hep o günkü doğal yiyecek ve içeceklerin kazandırdığı bağışıklığın direnci sayesinde. Boşuna bunları burda anlatmıyoruz. Şimdiki nesilin yüz hatları ince, sivri ve soluk benizlidir.. Bu genleriyle oynanmış gıdalar yüzündendir elbette. Şu marka gıda, bu iyi firma hepside hikâye....Nolacak, yüz kilo süttten 60 kilo yerine130 kilo yoğurt çıkartırsan ne onun ayrıanı nede yoğurdu yoğurt olur. ondan sonrada benim yoğurdum ekşimez dersin. Ekşimez tabii dolaba koy bir ay ekşimez, oysa normal yoğurt 4-5 günde ekşir...

Tufran Bakılan Delik

Minder

Leğen (Teşt)

Kulplu Kazan Yağ Küleği

Hüseyin ÇALIŞKAN